

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ
РАНЬОГО ВІКУ**

Освітня програма: Дошкільна освіта за першим
(бакалаврським) рівнем

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробничої практики в групах раннього віку
Викладач (і)	Канд. пед наук, доц. Лазарович Н.Б
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	ОЧНА/ЗАОЧНА
Обсяг дисципліни	6 кредитsd ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Виробничу практику в групах дітей раннього віку за профілем спеціальності спрямовано на формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, набуття практичного досвіду з професійної діяльності в закладах дошкільної освіти. За освітньою програмою та навчальним планом підготовки майбутніх вихователів виробнича практика здобувачів II курсу спеціальності 012 Дошкільна освіта в групах дітей раннього віку проводиться у IV навчальному семестрі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета практики – сформувати у майбутніх вихователів уявлення про роль раннього віку для подальшого розвитку дитини, забезпечити оволодіння практичними вміннями спілкування і організації роботи з дітьми переддошкільного вікового періоду.

Завдання практики:

- закріпити та поглибити знання студентів про вікові особливості раннього дитинства та особливості роботи з дітьми;
- формувати у майбутніх вихователів вміння спостерігати, аналізувати своєрідність освітнього процесу в групах раннього віку, оцінювати його ефективність;
- вчити помічати зміни в розвитку дитини під впливом педагогічних дій, користуватися різними методиками для виявлення фізичного, розумового, морального, естетичного розвитку дітей;
- формувати у здобувачів дошкільної освіти вміння спілкуватися з дітьми означеного віку, організовувати та проводити основні форми роботи окремі режимні процеси, спостереження, ігри;
- формувати у майбутніх фахівців дошкільної освіти вміння

надавати педагогічну допомогу батькам, діти яких не відвідують заклади освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу

спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого

дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з

універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і

зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

Результати навчання

ПР-04 - Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05 - Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-07 - Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-18 - Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно- екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20 - Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21 - Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22 - Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
IV	012 Дошкільна освіта	Другий	Практична підготовка

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Змістовий модуль I: Спостереження і аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей раннього віку			
<p><i>Тема 1.</i> Ознайомлення із закладом дошкільної освіти, організацією його роботи.</p> <p><i>Тема 2.</i> Спостереження та аналіз педагогічної діяльності вихователя-наставника.</p> <p><i>Тема 3.</i> Спостереження і аналіз занять з різних розділів програми ЗДО та різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття, заняття фронтальні, групові, індивідуальні, розваг, тематичні свята</p>			40

тощо.			
Змістовий модуль II: Самостійне виконання студентом-практикантом обов'язків вихователя			
Тема 4. Самостійне виконання студентом-практикантом обов'язків вихователя. Тема 5. Проведення занять з дітьми групи раннього віку. Тема 6. Проведення залікової форми організації життєдіяльності дітей (заняття, прогулянки, свята, розваги, колективних форм праці чи ігрової діяльності, фізкультурно-оздоровча робота тощо).			60
Змістовий модуль III: Вивчення особистості дітей раннього віку та проведення психолого-педагогічної діагностики			
<i>Тема 7.</i> Організаційно-педагогічна робота з дітьми групи раннього віку. <i>Тема 8.</i> Методична робота в групі раннього віку.			20
Змістовий модуль IV: Проведення відкритих залікових занять, оформлення звітної документації			
<i>Тема 9.</i> Проведення відкритих залікових занять в групі дітей раннього віку відповідно до програми розвитку.			60
			180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Контроль та оцінювання результатів виконання програми виробничої практики в групах дітей
-----------------------------	--

виробничої практики	<p>раннього віку здійснюється керівниками практики під час самостійного виконання здобувачами завдань практики. У період проходження практики майбутні вихователі готують звітну документацію відповідно до методичних рекомендацій щодо програми практики. Після закінчення виробничої практики проводиться атестація у формі диференційованого заліку.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмовий звіт подається, як загальна і характерна форма звітності здобувача за практику, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики, разом з іншими документами, установленими закладом освіти (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від ЗВО.</p> <p>Звіт містить відомості про виконання майбутнім вихователем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання; передбачає розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші.</p> <p>У звіті коротко і конкретно описується роботу, виконану практикантом. У звіті не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, здобувачам наприкінці практики надається 1-2 дні. - Складений практикантом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Після завершення практики здобувач у встановлений термін здає на кафедру відповідну документацію</p> <ul style="list-style-type: none"> - Щоденник педагогічних спостережень. - Психолого-педагогічну характеристику на дитину. - Звіт про виробничу практику в групах раннього віку. - 4 конспекти залікових занять з дітьми раннього віку (з фахових методик: теорія і методика формування елементарних математичних уявлень (сенсорний розвиток), дошкільна лінгводидактика, методика ознайомлення дітей з природою, методика керівництва зображувальною діяльністю дітей,

	<p>методика проведення занять з народознавства, теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти та ін.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспект проведення режимного процесу в ЗДО з дітьми раннього віку (I і II половина дня) - Конспект свята-розваги з дітьми раннього віку. - Картотеку методичної літератури з фахових методик. - Конспект проведення ігор (рухливої, гри-драматизації, дидактичної та ін.). - Характеристика на здобувача, завірена методистом, завідувачем, гербовою печаткою, оцінка (відмінно або добре, або задовільно).
Підсумковий контроль	Після закінчення виробничої практики проводиться атестація у формі диференційованого заліку.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Письмові роботи Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). Проведення практики регулюється наказом та основними документами: Положення про організацію та проведення практики, Додаток до Положення про організацію та проведення практики.</p> <p>Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/ Виконання завдання пізніше встановленого терміну Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/ Невідповідна поведінка під час проходження практики. Навчання передбачає високий</p>
--

рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. керівн. В. Огнев'юк. Київ : Київ. у-тет ім. Б.Грінченка, 2016. 304 с.
3. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років
4. «Оберіг». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 160 с.
5. Стежина: комплексна альтернативна освітня програма для дошкільних навчальних закладів, що працюють за вальдорфською педагогікою. Автори- упорядники А. Гончаренко, Н. Дятленко. Київ, 2014. 223 с.
6. Світ дитинства: комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів. Упоряд. О. Байер, Л. Батліна, А. Богущ та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 200 с.
7. Програма «Дитина в дошкільні роки». Наук. кер. проф. Крутій К. Л. Київ, 2016. 156 с.
8. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 88 с.
9. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264с.
10. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). Частина 1. Від народження до трьох років. Аксьонова О., Аніщук А., Артемова Л. та ін., наук. кер. О. Кононко. Київ, 2014. 204 с.
11. Гавриш Н. В., Брежнева О. Г., Кіндрат І. Р. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник. Київ, 2015. 176 с.
12. Карабаєва І., Савінова Н. Моніторинг якості дошкільної освіти: кваліметричний підхід до оцінки розвитку дитини. Методичні рекомендації. Київ : МЦФЕР, 2016. 184 с.
13. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO®». Рома О. Ю., Близнюк В. Ю., Борук О.

П. Київ : the LEGO® Foundation, 2016. 140 с.

14.Чепурний Г. А. Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 208 с.

15.Наказ Міністерства освіти і науки України від19 грудня 2017 року№1633 про «Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичногообладнання для закладів дошкільної освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya>

16.Гніровська О.З., Носок О.А Організована навчально-пізнавальнадіяльність дітей раннього віку. Розробки занять. Тернопіль : Мандрівець, 232 с.

17.Рудік О. А. Планування навчально-виховної роботи з дітьми ранньоговіку. Харків: Основа. 224 с.

Викладач доц. Лазарович Н.Б.